

DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINIS IR
TIKYBINIS MINTIES LIETUVIŲ DIENRASTIS AMERIKOJE.

DRAUGAS

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL
LITHUANIAN CATHOLIC
DAILY IN AMERICA.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

"Draugas," 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS PIRMADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 17 D., 1935 3c A COPY METAL-VOL. XIX

LIETUVA REIKALAUJA GRAŽINTI VILNIU

VILNIUJE PALAIDOTI LIETUVOS DIDVYRIAI

Prez. Smetona įspėja Lenkiją prieš Vokietijos agresyvumą REIŠKIA VILTIES, KAD LENKAI ATITAIŠYS KLAIDĄ

KAUNAS, birž. 16. — Vakar per Lietuvos prezidento diktatoriaus Antano Smetonos vardines prezidentas pasakė reikšmingą prakalbą Vilniaus atgavimo reikalui. Jis įspėjo Lenkiją, kad ji nepakartotų tokių pat klaidų, kokias yra padarius praityje Lietuvos žvilgiu ir nuo to turėjo skaudžiai nukentėti.

Prez. Smetona reikė vilties, kad Lenkija atitaisys paskutinę savo klaidą — Vilniaus miesto ir krašto užgrobigimą, ir gražiuoju Vilnių gražins Lietuvai, kad paskiau nepasirodytų per vėlu.

Prezidentas pažymėjo, kad jis pagerbė mirusiojo Lenkijos diktatoriaus maršalo Pilsudskio širdį, kuri šiandien palaidota Vilniuje. Bet pareiškė, kad tame pačiame Vilniuje taip pat yra palaidotos Lietuvos didvyrių, Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ir Vytauto Didžiojo, širdys.

Prezidento Smetonos prakalbos reikšmingiausiaji dalis buvo priminimas lenkams garsiųjų Grunvaldo kautynių, kur lietuviai sujungtomis pajėgomis su lenkais sutriuškino vokiečius kryžiuočius. Prezidentas nurodė, kad ateityje kurią nors dieną galės ir vėl pasikartoti tos rūšies kautynės. Šiandien Lietuva ir Lenkija ir vėl yra atsidūrusios priešais nepakenčiamą Vokietijos agresyvumą. Deja, šiandien Lietuva su Lenkija neturi drauginių santykių ir paskyriai veikiant yra pavojaus. Drauginių santykių gražinimui yra vienatinė priemonė — Lenkija privalo atitaisyti padarytą Lietuvai didžią skriaudą. Privalo gražinti Lietuvai jos sostinę Vilnių. Tada nebus pavojingas naujovinių vokiečių kryžiuočių agresyvumas prieš lietuvius ir lenkus.

Lietuvių spauda su dideliu atsargumu paskelbė ištraukas iš prezidento prakalbos.

KATALIKYBĖ ISPANIJOJ ATCAUNA SAVO TEISES

MADRIDAS, birž. 15. — Ispanijos respublikoje pagaliau gražinamos Katalikų Bažnyčiai ir katalikybei priklausančios teisės ir pagarba.

Gegužės mėnesis ypač bus atmintinas. Šį mėnesį Popiežiaus skirti nauji penki ispanų vyskupai užėmė per ilgus metus buvusias be vyskupų penkias vyskupijas. Tas įvykis pilnai sutinkant respublikos vyriausybei.

Gegužės mėnesį taip pat perorganizuotas respublikos ministerių kabinetas, kuriame šiandien yra ministriais penki žymieji katalikų vadai. Katalikai ministriai turi šiuos portfelius: karo, darbo, teisingumo, susisiekimų ir pramonės ir prekybos.

Karo ministru yra 36 metų amžiaus energingas agraras organizatorius Jose Maria Gil Robles.

REIKALAUJA PAŠALINTI DU MEKSIKOS KONSULUS

WASHINGTON (per paštą). — Kongreso žemesniems rūmams įduota rezolucija, kad U. S. valstybės departamentas reikalautų Meksikos vyriausybės, kad ji atšauktų iš šio krašto du savo konsulus iš Denvero ir Tucsono miestų.

Šie konsulai neseniai turėjo savo konsulatus San Bernardino ir Los Angelese. Ten būdami jie pradėjo kištis į meksikiečių religinius reikalus. Pasireiškus protestams, jie nukelti į aukščiau minėtus miestus. Dabar kongrese ir iškeltas reikalavimas, kad tie Meksikos vyriausybės atstovai visiškai būtų ištraukti iš J. Valstybių, kaip negeistini asmenys.

NUBAUSTI GRAIKŲ STACIATIKIŲ ARKIVYSKUPAI

ATENAI, birž. 15. — Graikų stačiatikių bažnytinis teismas nubaudė tris savo arkivyskopus, kurie priešinosi grigorinio kalendoriaus įvedimui. Uždaromi vienuolijon penkeriems metams ir atimamos iš jų arkivyskupų teisės.

POLITINIŲ PARTIJŲ DU VADAI

(Acme Photo.)

Buvęs senatorius J. W. Wadsworth iš New Yorko, respublikonas, ir Al Smith (dešinėje) buvęs demokratų partijos kandidatas į prezidentus. Jiedu dalyvavo American Liberty lygos suvažiavime Chicagoje.

SOVIETŲ BEDIŠKOS PROPAGANDOS PARODA AIRIJOJE

DUBLINAS, birž. 15. — Airijoje įrengta Rusijos sovietų bedieškos propagandos kilnojamoji paroda.

Tas nėra bedieškos platimui, bet parodymui žmoniems, kaip bolševikai niekina krikščionybę ir patį Dievą. Iš eksponatų žmonės supras bolševikų pastangas kovoti prieš religiją.

Su Airijos vyskupų leidimu viena airė katalikė keliauninkė yra įgijusi bolševikų bedieškos propagandos daug įvairių raštų ir žurnalų su atvaizdais. Airiai ir kiti gaus progos pamatyti, kaip dideli bepročiai yra tie bolševikai, kurie ne tik ginėja, ko negalima nuginėti, bet dar kaip jie pašėpančiai atvaizduoja Dievą ir įvairių religijų, ypač krikščionybės, atstovus.

Tegul pasaulis žino, kas veikiasi Rusijoje, kurią valdo lunatikai (bepročiai).

TEKSTILNINKŲ STREIKAS GRĖSIA RYTUOSE

BOSTON, Mass., birž. 16. — United Textile Workers of America prezidentas T. F. McMahon paskelbė, kad vilnonių gelumbių fabričių darbininkai sukels streiką, jei per 10 dienų nebus padidintas jiems 20 nuoš. atlyginimas.

Northwestern universitetas šiomet išdalino pripažintus mokslo laipsnius 1,540 studentų.

ŠIURPI KATASTROFA ANT GELEŽINKELIO ANGLIJOJ

LONDONAS, birž. 16. — Du traukiniai susikūlė arti Welwyn, Hertfordshire. Prekybinis traukinys užvažiavo ant sustojusio ties Garden City stotimi greitojo keleivinio traukinio.

Oficialiai paskelbta, kad iš keleivinio traukinio griuvėsių išimta 30 asmenų lavonų. Daugiau kaip 70 sužeistųjų.

ITALIJA IŠTRAUKIA IŠ APYVARTOS SIDABRĄ

ROMA, birž. 16. — Italijos vyriausybė paskelbė, kad ji ištraukia iš apyvartos visus sidabrinus pinigus.

Oficialiuose ir finansiniuose sluoksniuose pažymima, kad vyriausybė labai reikalinga sidabro metalo, ypač kada šiandien rengiamasi karan su Etiopija. Sidabriniai pinigai yra vienatinė mainybos priemonė italų valdomose kolonijose Afrikoje, ypač Eritrejoje ir Somalilande. Ir Etiopijoje yra sidabro valiuta. Italijos vyriausybė imasi priemonių, kad sulaukyti sidabro plūdimą į Etiopiją.

Už ištraukiamus sidabrinus pinigus vyriausybė duos tos vertės banknotus.

KAUNAS. — Amerikos firmos pageidauja pirkti Lietuvoje kumpių, ypač konservuotų skardinėse dėžėse.

MEKSIKOJ SUIRUTĖS, ATSISTATYDINO KABINETAS

MEXICO CITY, birž. 16. — Tarptautinės organizacijos "Rotary" suvažiavimo proga apie 20,000 katalikų sukėlė demonstracijas. Reikalavo gražinti religinę laisvę. Dėl minėto suvažiavimo policija nepuolė katalikų.

MEXICO CITY, birž. 16. — Didžiai rimti nesutikimai pasireiškė tarp prezidento Cardenas ir buvusio prezidento Calles. Šis pastarasis ir toliau nori būti Meksikos vyriausiojo vadu ir duoti nurodymų vyriausybei. Prez. Cardenas pasipriešino Callesui.

Pašalintas prezidento kabinetas ir čia sutraukiama kariuomenė. Bijoma Calleso šalininkų sukilimo.

Dauguma Meksikos kariuomenės vadų yra ištikimi prezidentui Cardenas. Kiti yra linkę naudotis šių nesutikimų proga. Meksikos gyventojai laukia išsilaisvinimo iš Calleso ir Cardenaso jungo.

UŽ TEISYBĖS RAŠYMĄ IŠTREMtas ŽURNALISTAS

Chicago Tribune korespondentas D. Darrah, kurs per 7 metus gyveno Romoje ir rašinėjo savo laikraščiu žinias, anadien pašalintas iš Romos ir Italijos.

Dabar tas korespondentas iš Paryžiaus praneša, kad jis pašalintas už teisybės rašymą apie Italiją ir fašistų režimo stovį.

Anot jo, diktatorius Mussolini su savo žygiais prieš Etiopiją taip įklimpo, kad nežinia kaip jis iš to išsikus. Tie jo žygiai labai nepopuliarūs visam krašte ir dėl jų yra rimto pavojaus fašizmo režimui.

Korespondentas apie tai rašė laikraščiu ir už tai pašalintas iš Italijos.

GRĖSIA GENERALIS STREIKAS

SOUTH BEND, Ind., birž. 16. — Vietos organizuotų darbininkų vadai grasina paskelbti generalį streiką, jei Oliver Farm Equipment kompanija nedarys jokių nusileidimų darbininkams.

Cooko apskrity vyriausiojo apygardos teisėju išrinktas teisėjas LaBuy.

OMAHA MIESTAN SUTRAUKTA 1,800 MILICININKŲ

STREIKAS, RIAUŠĖS; PASKELBTAS KARO STOVIS

PENNSYLVANIJOJ PANAIKINTA SMURTO POLICIJA

HARRISBURG, Pa., birž. 16. — Pensylvanijos valstybės legislatūra pagaliau panaikino valstybinę smurto policiją, žinomą vardu "anglių ir geležies" policija. Ši policija ilgus metus veikė pramonės centruose prieš darbininkus kompanijų naudai. Pasižymėjo nepaprastais žiaurumais malšinant darbininkų streikus.

Senai buvo pasireiškęs sąjūdis, kad panaikinus šią policiją. Bet buvo tuščios pastangos. Darbininkų priešai buvo labai įsigalėję. Tik prieš keletą metų gubernatorius Pínehot žymiai suvaržė šios policijos veiklą. Dabar ji visiškai panaikinta.

OMAHA, Neb., birž. 16. — Čia prisiūsta apie 1,800 valstybės milicininkų ir tuojau paskelbtas karo stovis.

Ilgą laiką streikuoją gatvėkarių tarnautojai. Kompanija nusprendė paleisti gatvėkarius su streiklaužiais. Streikininkai, savo šalininkų padėdami, sukėlė riaušes. Per tris paras policija dėjo pastangų, kad numalšint riaušinininkus. Niekto negelbėjo. Kovų laikui vienas asmuo žuvo ir daugiau kaip 100 sužeista.

Kadangi riaušės vis smarkiau liepsnojo ir policija ir pašerifai pradėjo netekti kontrolės, miesto majoras pareikalavo kariuomenės.

Vakar prisiūsta kariuomenė ir jos vadovybė tuojau paskelbė karo stovį, kad "saugojus žmonių gyvastis ir savastis."

SPORTININKŲ RĖMĖJŲ PIKNIKAS PAVYKO

Praėjusį penktadienį Vytאו sportininkų kurio pirmininku yra adv. J. Borden, sekė kun. A. Valanpiknikas, kurio pelnas skiriamas Amerikos lietuvių sportininkų kelionei į viso pasaulio lietuvių kongresą, įvykstantį šiomet, rugpiučio mėn. 10-17 dd., Kaune

spórtininkų rėmėjų komitetas, kurio pirmininku yra adv. J. Borden, sekė kun. A. Valanpiknikas, kurio pelnas skiriamas Amerikos lietuvių sportininkų kelionei į viso pasaulio lietuvių kongresą, įvykstantį šiomet, rugpiučio mėn. 10-17 dd., Kaune

Žmonių į pikniką suvažiavo labai daug. Ypač daug jaunimo. Retai kada piknikuose tenka matyti taip gausiągą bizniierių ir profesionalų būrį, koks buvo šiame sportininkų piknike.

WITTENBERGAS, Vokietija, birž. 16. — Iš Reinsdorfo sugriautų fabričių griuvėsių išimti ir čia atvežti 46 darbininkų lavonai. Vietos darbininkai pagerbė žuvusiuosius. Iš jų tik 16 indentifikuota. Vykdomi griuvėsių kasinėjimai.

Sio parengimo programa susidėjo iš kalbų, kumštynių, ristinųjų ir šokių.

Kalbėjo svečias iš Lietuvos adv. R. Skipitis, konsulas A. Kalvaitis, L. Šimutis, adv. J. Borden, komiteto pirm. ir Al. Kumskis. P. Šaltimieras vadovavo programai.

JAPONAI UŽĖMĖ KINŲ GELEŽINKELĮ

Kumščiausiai trys jaunuolių poros ir dvi ristikų poros ritosi. Tvarkė adv. Jonas Brenza, Jonas Eudeikis, adv. J. Zuris ir vienas svetimtautis sportininkas. Visos intynės buvo įdomios ir gyvos. Estradoje matėsi mūsų sportininkų žvaigždės: Ed Krause, E. Semaitytė, Barskis ir visa cilė kitų.

Pikniką rengė specialiai susidaręs į Lietuvą vykstančių mas; popiet vėšiau.

TIENTSIN, birž. 16. — Japonų militariniai autoritetai užėmė Peipingo-Liaotungo geležinkelį ir visas telegrafų linijas.

CHICAGO IR APYLINK. — Išryto numatomas lietus, griautastiniai, paskiau pragiedrėjimas; popiet vėšiau.

ORAS

"DRAUGAS"

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius.
PRENUMERACIJOS KAINA: J. Amerikos valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse pnumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00; Kopija — 5c.
Redaktorius priima — nuo 4 val. iki 5 val. popiet.
Skelbimų kainos priimamos pareikalavus.
Bendradarbiai ir korespondentams rašyti negrąžina, jei nepasidoma tai padaryti ir nepriimama tam tikslui pakito žankių.

Skelbimai sekantį dieną priimami iki 5 val. popiet

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 5c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

TEN GERA, KUR MŪSŲ NĖRA

Lietuvos darbininkų dauguma, sakoma, tebeserga išvažiavimo manija. Kuomet galėjo įvažiuoti į kitus kraštus, gavitrukčiais važiavo į Braziliją, Argentiją, Kanadą ir visur, kur tik darbininkus išleido. Dauguma važiavo ne iš reikalo, bet "aukso kalnų" ieškodami. Bet jų nesurado. Ne vienas laimės ieškotojas šiandien gailisi tėvynę aplėdęs ir grįžtų atgal, jei tik galėtų. Dauguma jų svetur ne laimė, bet vargą, skurdą ir badą surado. Jie įsitikino, kad posakis — ten gera, kur mūsų nėra, tikrai yra teisingas.

Pastaruoju laiku gana daug darbininkų iš Lietuvos važiavo į Latviją. Bet, kaip rašo "Darb. Atstovybės Balsas":

"Daugelis su tokiu nepaprastu džiaugsmu į Latviją išvažiavusių darbininkų grįžta nusiminę ir nusivylę. Grįžta su varge, pikti. Bet kas gi kaltas? Ten gera, kur mūsų nėra".

Tame pačiame rašinyje "D. A. B." pažymi:

"Daug kas tikėjosi ten rieškučionis pinigų semti, o dabar grįžta pėsčiomis, o vietoj pinigų parsineša pūslės ant kojų ir kartu nusivylimą širdy".

Lietuvius darbo nebijo. Iš Latvijos darbininkai grįžta ne dėl to, kad sunkauso darbo būt pabūge, bet dėl to, kad ten darbo sąlygos buvo nepakenčiamos.

Lietuvos darbininkai neturėtų svajoti apie žemišką rojų svetur, bet ieškoti pragyvenimo šaltinių tėvynėje, nes ten kad ir juoda duona, bet jos visiems užtenka ir ji garsesnė negu kitur.

LIETUVOS UŽSIENIŲ POLITIKA

Lietuvos užsienių reikalų ministeris, kalbėdamas aktualiais užsienių politikos klausimais, pasakęs, kad Vokietijos siekiami izoliuoti Lietuvą, nepasiekis tikslo, nes taika yra nedaloma visuma.

Pripažinimas, jog kiekvienas geros valios vokiečiai Klaipėdos krašte neklidomas gali naudotis statuto nustatytais teisėmis, p. Lozoraitis pabrėžė, kad tai nesuteikia imuniteto nusikalstamiems darbams ir uždavinijams, nukreips tiems prieš Lietuvos teritoriją. Vystydama šį klausimą toliau, pareiškė, kad Vokietija nuo pat pradžios metodinai kišosi į Lietuvos reikalus. Vokietijos domėjimasis Klaipėdos krašto reikalais dažnai išėjo iš sutarčių ar leistinų tarptautinėje praktikoje kultūrinių ryšių ir turėjo tikrą specifinį atspalvį bei tendenciją, kurie negali būti naudingi abiejų valstybių santykiams. Dabar, tūn Vokietija, nuo Schreiberio direktorijos atstatymo laiku, vartoja ekonomines, politines ir moralines represijas prieš Lietuvą. Imunitetas suvestas iki minimumo trukdomas prekybų ir žmonių tranzitas, pažeista prekybos sutartis, mažasis pasienio susisiekimas praktiškai panaikintas, spauda, radio filma — viskas sėja neapykantą prieš Lietuvą, šmeižia ir užgaulioja.

Lietuva nieko netrokšta kaip taikingo, garbingo ir teisingumo pagrįsto gyvenimo su visais savo kaimynais. Pati lietuvių tauta rami dėl savo garbės, nes negarbinga veikla yra svetima mūsų tautos prigimčiai.

LRKSA IR MES

"Garso" 24 nr. praneša, kad Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje vaju labai gyvai eina. Mat, už poros savaitių jis baigsis. Tuo tarpu pirmoje vietoje stovinti 2 kp., Forest City, Pa.; antroje vietoje 28 kp., Luzerne, Pa. Smarkiai varosi pirmyn Rochesterio (N. Y.) 103 kp. ir Baltimorės (Md.) 13 kuopa. Pirmoje vietoje Illinois valstybėje yra Roselando 33 kuopa, kuri ligšiol buvo viena iš mažiausių kuopų šioj valstybėje, bet, vaju užsibaigus, gali pasidaryti didžiausia.

Kaip praėjusį žėstadienį pastebėjome, buvo labai gerai, jei visos Illinois valstybės LRKSA kuopos subrustų ir rimtai stotų į vajuos darbą. Tai būtų atliktas gražus katalikiškas ir lietuviškas darbas. Juk visiems lietuviams reikia ir apsidrausti ir prie lietuviškų organizacijų priklausyti. Tai visų mūsų šventa pareiga.

LRKSA yra tokia organizacija, prie kurios visi galime priklausyti. Ir jauniems ir senesniems Sus-mas turi tinkamus, moderniškai sutvarkytus skyrius.

Rodos, kad sąmoningam lietuviui katalikui nereikia to aiškinti, kad kuop gausingenis bus mūsų Sus-mas, tuo platesniu mastu galėsime varyti religišką ir tautišką akciją. Dėl to iš čia ir kyla klausimas, ar būtų galima pavadinti susipratusių tokių lietuvių kataliką, kuris galėdamas nepriklausyti prie LRKSA.

VERSLININKAI APIE VYSK. VALANČIŲ

Lietuvoje leidžiamas verslininkų laikraštis "Verslas" apie garbingąjį ir didįjį kūrėją vyskupą Motiejų Valančių taip rašo:

"Jis steigia prie bažnyčių mokyklas, o kad darbas sektųsi geriau, jis rašo ir spausdina įvairaus turinio knygeles ir jas platina. Jo iniciatyva buvo atidaryta didžiausia Lietuvoje knygų krautuvė. Vysk. M. Valančiui tiek rūpėjo švietimas Lietuvoje, jog jis net reikalavo iš savo vyskupijos klebonų apyskaitų iš mokyklos veikimo. Sėkmingesniams darbiui varyti jis buvo sumanęs leisti laikraštį, bet rusų valdžia nedavė jam leidimo. Jam taip pat rūpėjo ir žmonių gerovė. Matydamas tą skurdą, kurį žmonės kentė, o ypač nuo degtinės, jis pradeda varyti propagandą už blaivybę. Steigia blaivybės brolijas, rašo knygeles apie alkoholio kenksmingumą.

"Nelaimingas 1863 metų sukilimas nutraukė pradėtą kultūros darbą ir ilgiam tam jis sustabdė. Buvo uždarytos visos lietuviškos mokyklos, uždrausta spausdinti lietuviškas knygas lotynų raidėmis. Rusams uždraudus spausdinti Lietuvoje knygas, vysk. M. Valančius perkelia darbą į Prūsias ir ten tęsia darbą toliau ir kontrabandos keliu galančius buvo mokytojas, rašytojas, krautuvėnė ir Lietuva. Mes matome, kad vysk. Vaninkas, spaustuvininkas, lietuviškai spaudai igabenti kontrabandos įsteigėjas.

"Vysk. M. Valančiaus noras ir idealas buvo matyti šviesią, blaivią ir laimingą Lietuvą. Tebūnie jis mums pavyzdžiu".

AIRIAI DŽIAUGIASI

Airiai džiaugiasi, kad jų tautietis Braddock nugalėjo žydą Baer ir laimėjo pasaulio kumštinių čempionatą.

Airiai negalėjo suprasti, kaip toji "garbės vieta" per tiek metų buvo ne jų, bet kitų tautų rankose. Juk nuo Gene Tunney laikų čempionais buvo ne airiai, bet vokiečiai, lietuvis, italas ir žydai. Jiems išrodė, kad jų tauta nebeteko "peštukizmo dvasios". Kaip tai galėjo būti, kad airiai visur pirmieji, bet štai sporte buvo nustumti į užpakalį.

Tačiau, mes manom, kad su Braddocku airiai ilgai nesidžiaugė. Nuo "sosto" ji greičiausia nuvers negras kumštinių Lewis, kuris smarkiai varosi pirmyn. Bet kad nugalėti negrą, ar tik nereiks lietuvių kumštieties.

Lietuviai kumštinių, dabar jų šūję eilė. Juk Sarkis yra įrodęs, kad lietuvių gali užkopti į šio sporto viršūnes.

Vyskupas M. Valančius -
-Lietuvių Tautos Auklėtojas

(Tęsinys)

Dėka tų klaidžiojančių mokytojų, kurie tais sunkiausiais rusų priespaudos laikais, kada viskas, kas tik lietuvišku mu kvepėjo, buvo žiauriai persekiojama ir naikinama, išmokė Lietuvos liaudį skaityti, padėjo mūsų tautai savąją kultūrą nuo žiaurių ir kenksmingų rusizmo bangų įtakos ir užrašų apginti ir neleido jai žūti svetimųjų bangose.

Kokie vaisiai, varant tą tikybiniui kultūrinę propagandą, buvo gauta, galima matyti, kad ir iš šio S. Daukanto laiško, rašyto vysk. M. Valančiui 1845 metais, dar jam Varnių Seminarijoje tebesant, kuriam jis skundėsi, "jog esąs blogas ženklas tautai, kad 2 metu visoje Lietuvoje teis parduota jo Abėcėlės tik apie 3½ šimto egz."

Vėliau, 1856 metais vysk. M. Valančius, panaudojęs Žemaičių vyskupo sosto įtaką, kultūros kėlimui Lietuvoje — Žemaičių krašte, reikalavo raštu palengvinimo rusų cenzūros pas Vilniaus mokslo apskrities globėją, kuriam tarp kitko rašė: "Tamstai žinoma, jog mano vyskupijoj gyven-tojai, apie milijonas žmonių, kiekvienas moka skaityti bent iš maldaknygių". Reik žinoti, kad tada šimtai tūkstančių žmonių pramoko skaityti, ne vien įsteigtose rusų mokyklose, bet daugiausiai pasidaravimu "Antanų Tretininkų", "Palangos Juzių" ir "Šiaulėniškių Senelių"...

Vysk. M. Valančius ne tik rūpinosi nuskūrusią ir didikų niekinamą liaudį apšviesti, bet taip pat rūpinosi ir jos auklėjimu, kurio principai randami kiekviename parašytame lapelyje, kur dorybės giriamos, malonybės peikiamos ir viskas buvo daroma ne stačiai, ne išpeikiant ar išbarant, o tik parodydamas pavyzdžiais, kaip reiki gyventi, kaip elgtis ir apsieiti.

Jo auklėjimo principai ir svarba buvo labai didelė, sistematinga ir nuosekli. Jis, būdamas labai geras pedagogas, pirmiausia kreipėsi į mažus vaikus, žinodamas, kad šie yra, lyg tas svarus baltas popieris, kuriame galima rašyti kas tik norima, pagamino ir išleido jiems skiriamą "Vaikų knygelę", kurioje gerų ir blogų asmenybių pavyzdžiais stengėsi mažučiams įskiepti paklusnumo, žmoniškumo ir apskukrumo pavyzdžius.

Kadangi maži vaikai, raginami būti gerais, dorais, paklusniais vyresniems ir apskuriais, mažai ką patys, beskaitydami tas knygeles tegalį, todėl vysk. M. Valančius kreipėsi prie jų tėvų, o ypač prie motinų "Antano Tretininko" lūpomis, nurodydamas kokios yra jų pareigos ir kaip jos privalo savo vaikelius auklėti, juos tinkamu keliu vesti, kad jie būtų ir "Dievui melūs ir svetui dailūs", kad

S Lukas

būtų dori ir mokėtų tarp sąvės gyventi.

Be "Antano Tretininko", vysk. M. Valančius antrąjį savo kultūros palaikytoją ir platinotoją — keliaujantį per kaimus siuvėją, aprašė "Palangos Juzė", kur nurodomas pavyzdys visiems tuo laiku, keliaujantiems per žemes, siuvėjams, ir, kad tas jo darbas vėjais nenuėitų, stengėsi jį parodyti, kiek galint, gu dresniu, kad visi panašaus užsiėmimo žmonės turėtų sau "honoraro" būti pavyzdžiu "Palangos Juzės": krikštynose, vestuvėse ir pakasynose...

Vysk. M. Valančius, sulig lotynų kalbos posakio: "Prudentes sicut serpentes et simplices sicut columbae!" (Išmintingi, kaip žalčiai ir prasti, kaip karveliai!), "Palangos Juzė" aprašytąjį keliaujantį siuvėją padarė nepaprastai gudriu.

Vienoj vietoj "Palangos Juzė" randame šitokį atsitikimą: "Linkon Zarėnų perėjęs Minijos upę, kalnais beedamas susitikau kaž kokį "pauptandį", greitai žmonių arkliais bevažiuojantį. Šis mane pamatęs sušuko: "Stoi". Aš nors nemoku būtinau nē lenkiškai nē rusiškai, vienok supratau reikiant stotis, todėl ir apstojau. Paskiau vėl rusiškai tarė: "Kaž tibi toks?" Aš atsakiau: "neturiu kuodo neesmi nuo Skuodo". Paputandis: "Maušti biloti?" Aš atsakiau: "nemoku rusiškai byloti". Negalėdamas su manimi susikalbėti, važiavo šalin ir mojavo ranka sakdamas: "Smutri, smutri, jau tavi į karčemą najadu". Tų žodžių nesupratęs, kumbrinau į Zarėnus. Į karčemą įlindęs klausiau vokiškai žydo, kas čia važiavo? Tas atsakė rusų asesorijų važiavus".

Šitam Valančiaus straipsnyje tuoj krenta į akis įkūnytoji operacija svetimtaučiams, kur, surikus asesoriumi "Stoi", jis pasisako: "nors nemoku būtinau nē lenkiškai nē rusiškai, vienok apstojau", ir parodė, kad nėra reikalo su visais rusų reikalavimais skaitytis.

Vyriausias šito veikalo uždavinys buvo pirmiausia išlaikyti žmonių atmintyje kas kart vis labiau jų tarpe nykstaničius gražius papročius, tautiškas dainas, ir, taip pat keliaujantiems po žemes amatninkams suteikti pedagogines medžiagas, kad jie, eidami iš vieno kaimo į kitą, galėtų tinkamai žmones pamokyti gražių žaidimų, dainų, šventų giesmių ir gero, doro krikščioniško gyvenimo.

Jau tik vien tas stengiamasis, visas tradicijas išlaikyti, jau žadino ir kėlė žmonių tautinę sąmonę, apsaugojo tautą nuo pragaištingųjų rusicizmo ir lenkizmo užnašų ir ruošė lietuvių tautai į laisvę kelią.

(Daugiau bus)

PLATINKITE "DRAUGĄ"

(Acme Photo.)

EINA ANGLIJOS PREMIERAS

Naujas Anglijos premjeras Stanley Baldwin eina parlamentan. Jis atsako į policininko salūtą.

Kilūs Daiktai Pasiiekti Mazais Daiktais

Nėra nei vieno dalyko gamtoje, nežiūrint į jo mažumą, kuris Visagalio Dievo nebuvo skirtas kokiam nors tikslui. Niekas, nors ir nežymiausias mums išrodo, neliko, kuriam Jis nebūtų davęs svarbią užduotį išpildyti. Tos gyvuojančios dulkės, kurios susirenka apie sūrį; kerpės ir samanės, kurios nudildo ir sunaikina apgailėtinus žodžius, išpaus-tinėtus ant mūsų protėvių paminkų kapuose, visos turi tiks-lą.

Kerpės, arba samanės, gali mums visiems duoti pamokini-mą keliauti gyvenimo keliu ir rodyti mums pavyzdį ište-sėjimo ir jėgos. Nuolatinėmis ir ilgomis pastangomis šio ma-žo, silpno augalo, augšti kalnai buvo išlyginti, kuriuos jo-kia žmogiška jėga negalėjo nu-griauti. Kiečiausias uolos vir-to mažais akmenukais; pilys ir tvirtovės, padirbtos žmo-gaus rankomis, pasirodė per-silpnos prieš užpuolimą šio mažo veikėjo ir liko vaizdai griuvusių ir apleidimo — bu-veinės pelėdų ir šiksnoparnių.

Bet kas, pažvelgęs į kerpės, manytų, kad jos visą šitą gali nuveikti? Tokios nežymios kad mes beveik imame jas už žemę, ant kurios vaikščiojame. Ar jos, mes sušunkame, gali būti sunaikintos kalnų ir tvirtovių?

Pažiūrėkime į jų neklidoma, nežymų kelią. Gamta davė joms organizmą, galintį augti labai nepatogiose sąlygose, reikalaujantį gyvybei palaiky-ti tik biskį daugiau drėgnu-mo, kaip, ištikrųjų, ore yra, ir taip jos leidžia šaknis ir prikimba prie kieto sauso ak-mens. Šios mažos gyslūtės, ku-rias sunku yra matyti akimi, jlenka į mažiausius plyšius a-kmenyje ir stipriai prikimba. Keli lašai lytaus krinta ant viršūnės ir persisunkia į šak-nis. Taip pasidarė dėgna visa vieta, kurią jos užima; tada augalas gali dirbti toliau į ak-menį. Plyšiai pasidarė dides-

ni ir daugiau vandens įbėga. Šis darbas, daromas augalų dešimtūkstantinis kariuome-nės, greitai pramuša uolą su nesuskaitomais plyšiais. Šios, vandeniu šalant ir virstant ledu, suskila ir susitrupina. Žinoma, tai yra laiko darbas — gal šimtmečių, skaitant mū-sų laikų; bet nesulaikomas da-rbas šių augalų sekmingai tę-siasi.

Argi šis pamokinimas nėra vertas išmokti iš gamtos kny-gos? Ar neapima jie daug ko, ką mes galime pelnyti ir ar nestato prieš mus pavyzdį, kurį mes privalome sekti? "Iš-tesėk ir neniekink mažų dai-ktų", yra pamokinimas, kurį mes patys iš to imame. Kiekvienas gali nuveikti daug, jei jis sau pritaiko tą pamokini-mą, įrašo savo širdyje ir nuolat laiko prieš save. Pasirem-k juomi ir duos daugiau pamokini-mo kaip pusė išmintingų pasakymų senovės filosofų.

Gamta yra pilna pavyzdžių, raginančių mus į ištesėjimą, ir gražių piešinių, rodančių kiek daug galima pasiekti ma-zais daiktais, į kuriuos dau-gelis nekreipia dėmesio. Galima čia prisiminti tas kirmė-les ant šilkmedžio, kurios daro šilką. Mes matome permai-ną, kada prie to šilko, kurį jų kantrus darbas padarė, yra pridėtas dažas, gautas nuo kito mažo vabalėlio, kosinėlės musulo, ir igijęs gražią spal-vą ir turis minkštą sudėjimą tas šilkas yra supiaustytas pa-daryti brangius rūbus. Bet kai kurie, nežinodami jo vertės, neapkenčia šių mažų darbinin-kų kaip ir kitų, taip pat nau-dingų. Ar yra tokis tinginis, kuris, pažūrėjęs į skruzdėlių darbštumą, nejaustų gėdos ir nenusikratytų savo tinginiavi-mo? Ar yra tokis eikvotojas, kuris negalvotų apie savo ateitį, žiūrėdamas į bičių tau-pumą, kurios dirba kolei sau-lė šviečia, kraudamos maistą

(Tęsinys ant 3 pusl.)

Vas Nemirovič-Dančenko.

AUDRA OKEANE

Rytas buvo žavus. Viskas skendo neprilygstamame aušros rausvume ir vėsuj, visą malonumą, kurios gali įvertinti tik tie, kurie, kaip ir mes, kepinosi atogrąžose. Juk dar vakar denyje mus kepino, kaip įkaitintoje spingintuvėje. Vien negrai, jūrininkai ir keleiviai iš Haiti jautės, kaip namie. Amerikietė, važiuojanti į Karakasą, mėgino apsvynioti galvą šlapiu rankšluosčiu, — tačiau po kelių minučių jis išdžiūvo. Meksikos įlankoje, man matant, žuvo kelionių mėgėjas anglas, pripratęs Indijoje prie didžiausių karščių.

— Mus laukia puiki duoklė, sutikau aš kapitoną.

Jis viršum mano galvos apžiūrėjo akiratį ir baksterį sukietėjusiu pirštu į vakarų šiaurę, kur žibančiame ramių vandenių indige vos vos rodės uolų Los Roke grupė ir salos Orčilija.

— Matote?

Pačiam jūros krašte toli toli buvo matyti neaiški, žemėlapyje nenurodoma kalno viršūnė.

— Kas ten — sala?

— Ten tas, kad nespėsime aplenkti Okumare, kaip tūkstančiai velnių pagaus už uodegos mano seną indą ir suks jį į visas puses. Niekšiškausia yra toji Karaių jūra. Visoj Meksikos įlankoje, Antilų jūroje ir Atlantikoje nėra tokios prakeiktos vietos.

Vaizdingai, tačiau ne visai suprantamai!

— Bus andra?

— Patariu: nusileisk Tamsta į kajutą — kompaniją ir pavalgyk, kol neišvertė Tamstai visų žarnų. Ten šaltas roštifas ir chamonas (kumpis, konservuojamas smulkiam cukre). Viską užgerkit senu cheresu.

Kaip tik iš liuko išsilenkė, kaip mugės būdos velniukas negras, ir ryktelejo, skambindamas varpu:

— Senjores viacheros I'almuerso e servido (Ponai keleiviai, — pusrėčiai paruosti).

Ponai keleiviai nelaukė antro ženklų. Iš nūbėgav, išgėriau šokoladą, suvalgiau visą, kas buvo prieš mane, dirstelėjau į savo kajutę. Prišau dėl viso ko žemodanus. Tačiau, man rodės, aš nerimauju be reikalo. Vilnys net nurimo. Taikiai visa savo krūtine kvėpavo jūra. Paėmiau knygą marakailų poeto Armenilija ir vėl įkopiau į kapitono būdą. Jūra visai nurimo.

— O šitas?

Kalnas šiaurės rytuose, dar pusvalandį atgal atrodęs vaiskus, permatomas, dabar prisipildė tiršto mėlyno juodumo ir jo apybraiža pasidarė rantyta ir ryški. Vienas iš keleivių, neįspėdamas, ką tai reiškia, ieškojo to kalno žemėlapyje.

— Nejaugi tai yra Margaritos d-jos kalnas?

— O, mes dar per toli nuo jų.

— Betgi čia ne San Vincento ir ne Grenada.

— Kur Tamsta nuvažia-

ves!... Artinasi, anot kapitono, tūkstančiai velnių.

Kai kurie keleiviai nusileido į kajutas ir atsigulė. Don Chuan-de-Aranija — mūsų ne gras tvarkė kėdes. Jūrininkai skubiai taisė valgas ir prisukinėjo viską, kas tik silpnai laikėsi. Storas kinietis virėjas išėjo iš tvankios virtuvės ir, džiaugsmingai šypsodamas ir teplendamas suodžius pro prakaituotą veidą, dartyka išpaunį kalba sakė:

— Dabar... mano... štai... stipriai miegot!

— O pietūs?

Laimingai nusijuokė:

— Šalta padavinėt — nieks nevalgyt. Dabar uždaryti liukai... Vanduo štai tiek! — Pakėlė rankas aukščiau galvos. Jūra piktas... Och, koks piktas!

Nespėjau perskaityti nė dešimties Armeniljos puslapių, kai mane metė aukštyn kartu su garlaiviu. Didžiausia žalia siena išaugo viršuj dešinio krašto, padėjo mus į kairįjį, o už jos dar toli slinko kita siena, dangstydamą aną dangaus dalį, o akiražio pakraštyje nelaimę lemiąs kalnas augo be matant, lyg baises sprutas, išsklaistydamas ilgus čiupiklius, ir greit visa savo mase užėmė erdvę už Orčilijos. Kalnų viršūnė pridengė jau pusę dangaus, o jo įsčioje kažkas sužėrėjo. Dar ir dabar išgirdome dūšų, sutartiną paslaptingų titanų urzgėjimą.

— Patariu visiems į apačią! — murmėjo kapitonas. Keistas kapitonas Kiti ramina, o šis gąsdina. Tur būt, dėl to mes ne labai juo tikėjome.

— Ar nespėsime pasiekti La Gvaira?

— Ne. Insimė kursą toliau nuo krantų. Tik apėję ragą Kodera, galima rasti ramų sustojimą. Tačiau mums iki jo dar visa para, ir mus, ko gero, išmes į žemyną. Reikia pasilikti atviroje jūroje. Kitaip teks... dugnu trinti trynį Velzuvelo cukrainiams...

(Bus daugiau.)

LITTLE BUDDY

KILNŲS DAIKTAI PASIEKTI MAŽAIS DAIKTAIS

(Tęsinys nuo 2 pusl.)

Žiemai, kad taip galėtų gyvuoti šalčiams užėjus?

Jeigu mes uždarysime gamtos knygą ir atkreipsime dėmesį į istorinius užrašus ir moksliskus išradimus, nesuskaitomi atsitikimai rodyd mums svarbą mažų daiktų. Atsitikimai, mažiausiai žymūs, o buvo priežastimi milžiniškų išradimų. Senovės laikais, prieš Plinį, keleiviai bekliaudami per smilčių tyrus, nesurado akmenų, ant kurio galėtų sukurti ugnį, išvirti valgi; akmenų vietoje, jie paėmė didelį gabalą šarmdruskės (alkali) ir užkūrė ant jo ugnį. Tada keleiviai nustebo pamatę jį tirpstant nuo karščio ir tekant ant smilčių. Dar daugiau nustebo, kada jie sužinojo, kad kokį kietą ir blizgantį dalyką jis buvo persimainęs. Nuo šio įvykio, sako Plinijus, atsirado stiklas.

Vilnų verpėjas iš Genoas buvo nusiminęs ir jo pagelbininkai (laivininkai), kurie jau ilgą laiką nebuvo matę žemės krašto, buvo pasiruošę sukelti maištą; baimės apimti, grižtai reikalavo, kad jų laivų vedėjas grįžtų atgal. Bet štai Kolumbas paėmė lentos galą, kurį jis rado beplaukiant ant vandens. Žemė turėtų būti arti, jis manė, nuo kurios ši lenta atplaukė. Šis mažas atsitikimas įdiegė vilties jų abejonišose širdyse. Jei nebūtų tai atsitikę, Kolumbas būtų buvęs priverstas nepasekmingai grįžti į Ispaniją. Tokie

ŠIŲ METŲ POSĖLIŲ BŪKLĖ LIETUVOJE

Kiekvienais metais Lietuvoje posėlių būklė daug pareina nuo pavasario oro. Šiemet pavasario oras posėliams buvo labai nepalankus. Pirmieji laukų darbai prasidėjo žymiai vėliau negu kitais metais. Pavasario laukų sėja buvo pradėta balandžio mėn. pabaigoje. Iš pradžių oro sąlygos sėjai buvo gana palankios. Tačiau gegužės pradžioje oras staiga pablogėjo ir privertė visus sėjos darbus nutraukti. Kai kuriose vietose net buvo iškritęs sniegas ir ištikusios šalnos.

mažmožiai dažnai gelbsti gabiausiems asmenims.

Šie tikri atsitikimai, surinkti iš gamtos laukų ir mokslo užrašų, gali mums visiems būti naudingi. Ištesk tad ir virš visko niekink mažų daiktų, nes galų gale jie atveda į kilnius daiktus.

Vertė K. Stadalmikas

Gerkit ir Reikalaukit

Mutual Liquor Co.

4707 S. Halsted St.
Tel. YARDS 0008

ŠIĄ VASARĄ LIETUVOJ ĮVYKSTA:

1. Ateitininkų jubiliejinis kongresas;
2. Viso pasaulio lietuvių kongresas;
3. Viso pasaulio lietuvių laikraštinių konferencija;
4. Sporto Olimpijada.

Dėl to šiemet verta važiuoti į Lietuvą. Važiokime su Studentų ir Profesionalų ekskursija LIEPOS 3 D. "GRIPSHOLM" laivu, arba su kitomis ekskursijomis. Važiokite bile kada, bile linijos laivu. "Draugo" laivakorėjų agentūra parduoda laivakortes visų linijų visais lavais. Taip pat išrūpina visus kelionei reikalingus dokumentus.

Kelionės į Lietuvą reikalais kreipkitės į

EMIL DENEMARK INC.

AUTHORIZED SALES AND SERVICE

PONTIAC BUICK CADILLAC LA SALLE

TELEPHONE Crawford 4100

3848-60 OGDEN AVENUE

LISTEN TO W.E.D.C. RADIO STATION FOR USED CAR BARGAINS

By Bruce Stuart

Toks nelauktas oro pablogėjimas smarkiai pakenkė žiemkenčiams ir jau pasėtiems vasariniams posėliams. Ypač smarkiai nukentėjo antramečiai dobilai. Kai kuriose vietose jie buvo visiškai sunaikinti.

LIETUVIAI KATALIKAI, PASISKUBINKITE!

Rašykitės prie didžiausios ir turtingiausios lietuvių organizacijos pasauly — Lietuvos R. K. Susivienijimo Amerikoje, kuris šiomis dienomis priima naujus narius be įstojo mokesčio, nes vedamas vėjus.

Prašoma skubintis rašyti, nes vėjus baigiasi 1935 m. birželio 30 d.

Sveiki kūnu ir dvasia lietuviai ligi 50 metų amžiaus tuoj kreipkitės į LRKSA kuopų sekretorius Chicagoj: Pr. Naujokas, 3334 S. Parnell str.; A. Bacevičius, 1850 Wabansia ave.; K. Rubinas, 10512 Wabash ave.; O. Zaveckienė, 5932 So. La Salle str.; M. Šaučiūnė, 5143 So. Paulina str.; Ig. Sakalas, 2248 W. Cermak Rd., arba "Draugo" redakcija, 2334 So. Oakley ave.; J. Grišius, 2024 So. Ruble str.; V. Paukštis, 2738 W. 47 str.; Fr. Stogiutė, 6636 S. Talman ave.; P. Pocius, 4619 So. Wells str.; 12250 So. Green str. (West Pullman); S. Keliotis, 921 Lincoln str. Rockford, Ill.; A. Sutkus, 1007 Eighth str. Waukegan, Ill.; D. Bendorius, 1326 Shields ave. Chicago Heights, Ill.; P. Valuckas, 1418 N. 18 ave. Melrose Park, Ill.; M. Vaičiūnienė, 1927 S. 49 ave., Cicero, Ill. Taip pat ir kituose lietuviškos apygventuose miestuose.

LRKSA turtas siekia netoli pusantro milijono dolerių. Gyvastį galima apdrausti ant šių sumų: \$150, \$250, \$500, \$750, \$1000, \$2000. LRKSA turi ir kitokius apdraudus skyrius: 20 Year Endowment, 20 Year Payment Life, Endowment at age 60. Pašalpos skyrius moka ligoje savaitėje \$3.00, \$6.00, \$9.00, \$12.00, \$18.00. Vaikų skyrius irgi turi kelių rūšių apdraudą.

Visi lietuviai katalikai turėtų būti šios organizacijos nariais. Tai mūsų tautinė tvirtovė. Prisirašykite dabar, nereiks įstojo mokesčio mokėti.

Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje Centro adresas: 73 E. South str., Wilkes Barre, Pa. Centro pirmininko adresas: L. Šimutis, 2334 So. Oakley ave.

Kur Darbuojasi Amerikietės Vienuolės

Aštuoni kilometrai nuo Kau-
no, nuostabiai gražioje viet-
oje, toliau nuo miesto ir žmo-
nių sodybų, jaukiame ramu-
me, kurį sutrukdė tik bažny-
čios varpai, stovi Pažaislio
bažnyčia su vienuolynu. Tai
brangiausias Panemunės tur-
tas — Lietuvos eskorialas.
Nėra jis taip didis ir majes-
totingas, kaip Ispanijos garsu
sis Eskorialas, jo ir nestatė
karaliaus, tik Lietuvos didysis
kancleris. Užtat jis vaizdin-
gesnis ir malonesnis. Žaliame
eglyne, plačiai matomoje vie-
toje, jis rodo, kaip brilijan-
tas, apstatytas smarglais
šviesioje Nemuno juostoje.
Kas juo nesigerėja, važiuoda-
mas Kaunan, nors jau ir iš-
lepintas puikiais gautais
reginiais.

Pažaislio bažnyčios ir vi-
nuolyno istorija tokia

Jos fundatorius buvo žy-
mus Lietuvos didikas, didysis
Lietuvos kancleris Kristupas
Pocius (Pacas). Kas jį tam
paskatino? Žmonių padavimas
sako, kad toje vietoje jis su-
nkiai nusidėjęs ir atgailauda-
mas savo nuodėmės, ryžosi
pastatyti bažnyčią. Greičiau-
sia buvo kitaip. Pocius, nete-
ko savo vienintėlio sūnaus
kurs mažas mirė, ir, vėliau
žymiai sumažėjęs jo įtakai
prie karaliaus rūmų, įsitiki-
nęs, kad viskas šiame pasauly-
— tuštybė, matyti ieškojo
paguodos tikėjimo ir dirbo
dievobaimingą darbą. Tat ir
bus svarbiausia priežastis pa-
skatinusi jį pastatyti bažny-
čią. Jis nupirko iš Semuelio

Oborskio, Kauno teisėjo Pa-
žaislį ir, leidus Popiežiui Ale-
ksandrui VII, pradėjo staty-
ti "Šv. Paulės apsilankymo
pas šv. Elžbietą" vardu baž-
nyčią. Kertinis bažnyčios a-
kmuo buvo pašventintas 1667
m. spalio 10 d. Statybos dar-
bas vadovauti pakvietė gar-
sų architektorių italų Liudvi-
ką Fredo. Statybos darbai už-
truko 45 metus ir jų pabaigos
Kristupas Pocius nesulaukė,
nes mirė 1684 m.

Pats architektorius Fredo
įstojo į vienuolyną, į kome-
ndulų ordiną. Darbas toliau te-
ko tęsti Kazimierui Pociui,
Kristupo giminaičiui ir jo tu-
rtų paveldėtojai, kuris archi-
tektoriūm pakvietė kitą italų
Putini. Šis 1712 m. laimingai
baigė statyti gražią bažnyčią.
Bažnyčios statybą dar ir to-
dėl taip ilgai užtruko, kad vi-
są medžiagą: marmurą, žvi-
ną, geležį teko gabenti iš Ita-
lijos ir Vokietijos. Daugelis
dalių buvo pagaminama toi-
nuo Pažaislio ir atgabenus
pasirodydavo netinkamomis,
tekdamo užsakyti naujas, o
darbas tiesiog sustodavo.

Bažnyčios pastatymas kai-
navo 4 mil. guldenų, o su vie-
nuolynu 2 mil. dukatų, lenkų
pinigais 8 mil. auksinų, arba,
kaip žmonės sakydavo 8 sta-
tines aukso.
Tokie brangūs pastatai at-
rodė didingi ir gražūs. Nuo
svarbiausiųjų vartų per miš-
ką ėjo Pociaus alėja. Sakoma,
kad paties Pociaus rankomis
sodinta. Vienuolynas buvo ap-
tvertas aukšta tvora, išpiešta
šventųjų paveikslais ir vaiz-
dais iš komendulų gyvenimo.
Nuo vienuolyno vartų į dešinę
ir į kairę ėjo eilė namelių
vienuoliams, nes pačiame vi-
nuolynė buvo tik noviciatas.
Kiekviename namelyje buvo
po 4 kambarius: vienas dar-
bui, kitas maldai, trečias mie-
gamasis ir ketvirtame būdavo
kopyčia.

Nuo kiekvieno namelio mar-
muru išklotos takas vedė į ba-
žnyčią. Už vienuolyno vartų
buvo erdvus keturkampis kie-
mas, aplink kurį stovėjo rū-
mai ir bažnyčia. Į kairę nuo
vartų buvo vienuolyno pata-
lpa svečiams, į dešinę Po-
ciaus salė, seklyčia, gražiai į-
rengta ir išpiešta dailiais pa-
veikslais. Viršuje durų buvo
aliejiniais dažais pieštas Po-
ciaus ir jo žmonos Izabelės
Eugenijos de Maili Laskaris
paveikslas, sienos išpieštos
kitokiais paveikslais. Kaip

(Acme Photo.)

AMERIKIETĖ DAINININKĖ LONDONE

Ši amerikietė dainininkė Grace Moore didžiai pavykusiai
vaidino ir dainavo "La Boheme" opereje, Londone. Įžymioji
asmenys sveikiną ją už tai.

meniškai buvo piešti paveik-
slai, rodo šis atsitikimas, ku-
rį paduoda istorikas Balins-
kis. Šioje salėje buvo nupieš-
ta besikūrinanti krosnis. Šve-
dų karalius Karolis 1706 m.
buvo čia atsilankęs. Sušalęs
įėjo į Pociaus seklyčią ir, pa-
matęs besikūrinančią krosnį,
nuskubo pasišildyti, tačiau
apsigavo ir, supykęs dėl pa-
darytos optiškos klaidos spy-
rė paveikslą koja. Ant paveik-
slo liko dėmė, kurios ilgai ko-
mendulai nevalė.

Iš tolo matoma bažnyčia bu-
vo dengta varine skarda. Gri-
ndys išklotos marmuru. Alto-
riai pastatyti marmuriniai.

Išpuošta puikiais paveikslais.
Prie įėjimo kabojo lenta, ku-
rioje aukso raidėmis buvo su-
rašytas bažnyčios įsteigimo ak-
tas. Apskritai, kiekvieną ste-
bino savo harmonija, grožiu,
škingumu smulkmenose, pa-
puošiųjų žavingumu ir vertin-
gumu. Apie puošiųjų bažny-
čią paveikslų vertingumą liū-
dija tas faktas, kad caras Ale-
ksandras I, čia apsilankęs
ir pamatęs, norėjo nupirkti
vieną paveikslą siūlydamas
10,000 červoneų, bet komendu-
lai kukliai atsakė, kad jie do-
vanoto turto parduoti negali.
1812 m. Napoleono kariuo-
menės dalys, stovėjusios vie-

nuolynė jį gerokai apnaikino,
daug brangių dalykų (daiktų)
paimė. Kad bažnyčia brangių
daiktų turėjo, galima spręsti
iš Valančiaus "Pastabų", kur
jis sako, kad fundatorius ba-
žnyčiai "dovanojo gryno auk-
so taure, deimantais išsagsty-
tą, ir tiek indų iš tikro sida-
bro, kad bažnyčia turėjo vie-
nuolika pūdų sidabro".

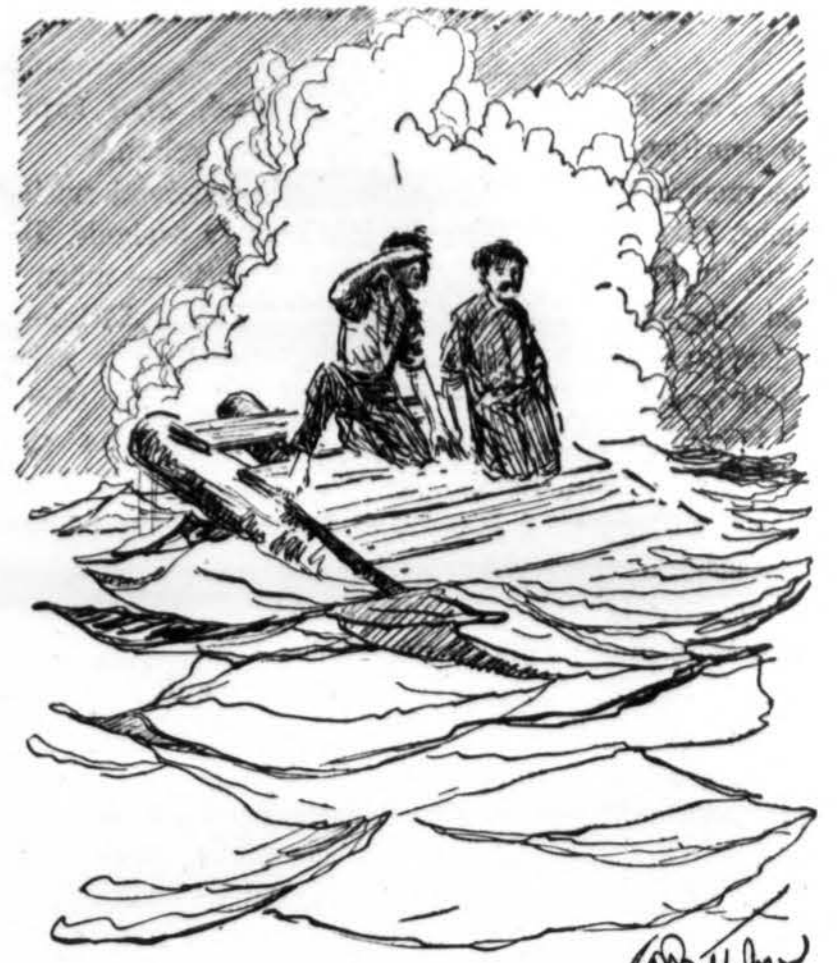
Po 1831 m. sukilimo vienuo-
lynas ir bažnyčia iš komendu-
lų buvo atimta ir atiduota sta-
čiatikiams, kurie čia įsteigė
"Uspenskij manastyr". Įsikū-
rę stačiatikiai vienuoliai vie-
nuolyną tuoj pertvarkė savaip,
žymiai jį pakeisdami ir meno
žvilgsniu pādarydami menkes-
nį. Buvo beketiną ir bažnyčią
pertvarkyti, nuo ko, žinoma,
taip pat būtų nukentėjęs jos
meniškumas, bet caras Nika-
lojus I, pamatęs jos aukštą
meniską vertę, neleido daug
keisti.

Pažaisly sau rado amžino
poilsio vietą pats bažnyčios
fundatorius Pocius su žmona
ir sūnumi, keletas jo giminių,
artinųjų bei tarnų, Rusijos hi-
mno "Bože caria chrani" kom-
pozitorius Lvovas ir kiti.

Pro Pažaislį teka nedidelis
upelis, apie kurį, anot vysk.
Valančiaus, yra padavimas, ku-
ris sako, kad nakties deivės -
laumės besimaudydamos ir sa-
vo plovinius beplaudamos, žai-
dusios ir giedojuosios. Nuo to
ir upelis nuo neatmenamos se-
novės buvęs pramintas — Žai-
stis. Ir čia atsirado ir Pažais-
lio pavadinimas. Kr. Pocius
šią vietą buvo pavadinęs
"Mons Pocius" — Ranybės ka-
lnas, o gal ir Paco kalnas, bet
šis pavadinimas neprigijo.

Po karo Pažaislio vienuoly-
ne apsigyveno seserys Kazi-
mierietės atvykusios iš Ame-
rikos. Vadinas, tas vienuoly-
jam pastatyti didelį pamink-
lą, į kurio sodą Eremi arba
Dykyne vadinamą komendulu-
mas Kaune, Rotužės aikštė-
laikais smalsios moterys galė-
davo eiti tik su Vilniaus vys-
kupo raštišku leidimu, dabar
teko moterims - amerikietėms
— kultūros ir švietimo darbu-
dirbti.

SUCH IS LIFE—

Toper— "Bill, I'm terrible afraid that's dry land!"

jam pastatyti didelį pamink-
lą. Šis paminklas bus stato-
mas Kaune, Rotužės aikštė-
je. Miesto savivaldybė pamin-
klui statyti davė žemės skly-
pą. Paminklas bus baigtas
ateinančiais metais.

PAMINKLAS VYSKUPI VALANČIUI

KAUNAS. — Vyskupas Va-
lančius visoje Lietuvoje yra
labai gerbiamas ir mylimas.
Jo vardą ir darbus gerbia
visų pažiūrų, visų luomų ir
net visų tautybių Lietuvos gy-
ventojai. Ir iš tiesų, jo didė-
li darbai verti visų pagarbos.
Lietuvos visuomenė, minėda-
ma didžiojo vyskupo mirties
60 metų sukaktuves, ruošias

JEIGU GALVA SVAIGSTA, SUSTABDYKIT SVAIGULĮ SU NUGATONE

Nuodai, kurie susikaupia jūsų or-
ganizme paeina nuo to, kad jįsi ga-
nėtinai neišvalo ir todėl praplatina
bakterijas kurios užkrečia jus ligo-
mis, susilpnina jūsų organimą ir
jūs kenčiate nuo svaigulo, galvos
skaudėjimo ir t. t.
NUGA-TONE išvaro visus nuodus
iš jūsų sistemos. Yra milijonai moty-
rų ir vyrų, kurie atgavo savo spēkas
ir patalė savo sveikatą su šiuo pa-
stebėtinu vardu. Jeigu jūs jaučiate
pavargę arimą, nesveikas, pamėginkite
NUGA-TONE.
Reikalaukite tikro NUGA-TONE.
Parduodamas visose atakominguose
vaistinylose.
Nuo užkietėjimo imkit—UGA-SOL
— Idealiu Liuosutoja viduriu 25c ir
50c.

TOOK OFF 17 LBS. OF UGLY FAT

HEEDED DOCTOR'S ADVICE
Mrs. Robert Hickey, Roseville,
Calif., writes: "My doctor prescribed
Kruschen Salts for me—he said they
wouldn't hurt me in the least. I've
lost 17 lbs. in 4 weeks. Kruschen is
worth its weight in gold."
Mrs. Hickey paid no attention to
gossipers who said there was no
safe way to reduce. She wisely fol-
lowed her doctor's advice. Why don't
YOU?
Get a jar of Kruschen to-day (lasts
4 weeks and costs but a trifle).
Simply take half teaspoonful in cup
of hot water every morning. All
druggists.

Help Kidneys

Don't Take Drastic Drugs
Your Kidneys contain 9 million tiny
tubes or filters which may be endangered
by neglect or drastic, irritating drugs. Be
careful. If functional Kidney or Bladder
disorders make you suffer from Getting
Up Nights, Nervousness, Loss of Pep, Leg
Pains, Rheumatic Pains, Distress, Cir-
cle Under Eyes, Neuralgia, Acidity,
Burning, Smarting or Itching, you don't
need to take chances. All druggists now
have the most modern advanced treat-
ment for these troubles—a Doctor's pre-
scription called Cystex (Ciss-Tex). Works
fast—safe and sure. In 48 hours it must
bring new vitality and is guaranteed to
make you feel 10 years younger in one
week or money back on return of empty
package. Cystex costs only 50c a dose at
druggists and the guarantee protects you.

IT'S SIMPLY INEXCUSABLE

You cannot expect to make
friends socially or in business
if you have halitosis (bad
breath). Since you cannot de-
tect it yourself, the one way
of making sure you do not
offend is to gargle often with
Listerine. It instantly destroys
odors, improves mouth hygiene
and checks infection. Lambert
Pharmaceutical Company, St. Louis,
Missouri.

LISTERINE ends halitosis

Kills 200,000,000 germs

Išvaromas. — David Dar-
rah, Chicago Tribune kores-
pondentas Romoje, fašistų va-
ldžios įsakymu išvaromas iš
Italijos.

**SPARNUOTI
LIETUVIAI**

**DARIUS
IR GIRENAS**

Parašė
P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno
gyvenimo ir veikimo apžvalga.
Skrėdimas per Atiantą. Soldino
miško paslaptis. Žygio atgarstai
pasauli. Dariaus ir Girėno nuo-
peinai aviacijai ir mūsų tautai.
Poetija apie LITUANIKĄ. Skri-
dimo rėmėjai ir rėm. komitetai.
384 pusl. su 56 paveikslais;
tvirti viršeliai. KAINA \$1.50. siu-
niant pastu \$1.65.
Reikalaukite:

**"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Av.
CHICAGO, ILL.**

**"EVEN MY
HUSBAND
RAVED
ABOUT THE
IMPROVEMENT
IN MY HAIR!"**

"My hair was just a dull uninteresting shade
before I had it treated with
CLAIROL
SHAMPOO OIL TINT
for cleansing...reconditioning...tinting
"Men dislike the idea of dyed hair but after a Clairol
treatment my hair was so soft and natural looking
it has become a source of constant admiration to all
my friends. I wonder now why I didn't have Clairol
treatments years ago."
You, too, will be enthusiastic about Clairol.
Ask for Clairol at your favorite Beauty Shop or
write to Clairol Inc. 126 W. 46th Street, New York
City, N. Y.

ŠVIESI ATEITIS

**TAUPANT PINIGUS
UŽTIKRINTOJ VIETOJ**

Suv. Val. Įstaigos F. S. & L. Inc.
Corp., Washington, D. C. Apdraustas
Kiekvieno Žmogaus investentas iki
\$5,000.00.

Mokam dividendus už kiekvieną do-
lerį pagal uždarbį.

**Duodam Paskolas
Ant Morgičių**

Mažais Mėnesiniais išmokėji-
mais nuo 5 iki 20 metų.

**STANDARD
FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO**
JUSTIN MACKIEWICH — Prezidentas
HELEN KUCHINSKAS — Raštinkė
2324 SO. LEAVITT STREET Tel. CANAL 1678

**JOHN P. EWALD
LOANS and INSURANCE**

Jeigu reikalauji pinigų ant Pirmo Mortgicijo, arba
apdraudos nuo ugnies, vėjo, etc., atsisauk:
840 West 33rd Street
TELEFONAS: YARds 2790 arba 2791
KEISTUČIO SKOLINIMO IR BŪDAVOJIMO B-VĖS
RASTINĖJE

AMERIKOS LIETUVIŲ OLIMPIKOS FONDAS

2608 W. 47th St., Chicago, Illinois

\$100   \$25   \$10   \$5   \$1
□   □   □   □   □

Gerbiamieji: Prisiunčiu ..... Fondui

Noriu likti Olimpikos Rėmėju. Pinigus prisiūsiu vėliau, pirmininkui □ raštūninkui □ išdininkui □ prieš liepos 1 d., 1935 m.

Vardas .....

Antrašas .....

Miestas .....

Mano kandidatas į žymiausias Amerikos Lietuvių Atletų kontestą: vardas .....

MARGOJO PASAULIO ĮVAIRENYBĖS Rašo P. J. Vitkus CICERO, ILLINOIS

ŠIS TAS APIE DEIMANTUS

Deimantas yra vienas brangakmenų, kuriuos mėgsta viso pasaulio moteriškoji lytis, neskiriant senumo nei rasės. Visos moterys laiko sau už garbę turėti kuodaugiausiai deimantų. Sakoma, kad garsi Amerikos aktorė P. Joys turi vieno milijono dol. vertės deimantų.

Viena didžiausių deimantų kompanijų yra De Beers, kurios kasykla yra Kimberley miestelyje, pietų Afrikoje. Vidury to miestelio yra įėjimas į viso pasaulio garsiausių deimantų kasyklą, kuri yra 1,500 pėdų gilio. Kai kada tose kasyklose dirba virš tūkstančio darbininkų, daugiausiai negrų.

Be tos garsios deimantų kasyklos, Indijoje yra dar kita kasykla. Toje kasykloje yra iškastas 787 karatų deimantas. Anglai, užimdami Indiją, pasisavino ir tą brangakmenį. Karalienė Viktorija jį įsidėjo į savo karūną.

Kitas, vieno milijono vertės, deimantas buvo rastas pietų Afrikoje 1905 metais. Jį dovanavo kitam Anglijos karaliui Edvardui XII. Tas deimantas yra skaitomas didžiausiu. Pamatęs ne visai apdirbtą karalius taip išsitarė: "Jei būčiau pamatęs tą brangakmenį prie kelio, tai būčiau paspyręs šalį, manydamas, kad tai tik stiklo gabalas".

Pereitais met. Afrikoje rastas didelis deimantas sverias 726 karatus. Tokio didumo, kaip kiaušinis. Tą akmenį rado vieno balto žmogaus tarnas. Už jį savininkas gavo \$315,000 dol.

Pastaruoju laiku daug išdirbama netikrų deimantų; sunku net atskirti nuo tikro. Kai kurie žmonės, nežinodami kaip atskirti tikrą deimantą nuo netikro, užmoka gerus pinigus už netikrus. Kad išbandžius, ar tai yra tikras deimantas, reikia jį patrinti ant šilko ir jei tikras deimantas, jis pritraukia prie savęs gabalėlius popieros, vilnonį siulėlį, arba kad ir bovelnos gabalėlius.

Taip pat kad sužinotum, ar

litų mėnesiui, gi už vieną kambarį reikia mokėti 10-15 litų per mėnesį. Neturtingi žmonės gydomi už pusę kainos. Birštone įvairias ligas gydo apie 3 savaites. Tik sunkiau sergantiems reikia šiek tiek ilgiau gydytis.

Laidotuvių Direktorai

JUOZAPAS EUDEIKIS

ip TĖVAS

Lengvais Išmokėjimais Laidotuvių Sąlygos REPUBLIC 8340 8340 SO. KEDZIE AVE.

VINCENTAS MOCKEVIČIUS

Mirė birželio 14 d., 1935 m. 5:45 val. vak. 18 metų amžiaus. A. a. Vincentas gimė birželio 22 d. 1916 m., Harrisburgh, Ill.

Paliko dideliamė mūšidime mylimą motiną Jovą, po tėvais Certauskaitę, 3 brolius Pranciškų, Joną ir Juozapą, 2 seseris Oną ir Ursulę ir svogerį Feliksą Palešinską ir gimines.

Kūnas pašarvotas 12219 So. Emerald Ave. Laidotuvės įvyks Antedienį birželio 18 d. 18 namų 8:00 val. ryto bus atlydėtas į Ss. Petro ir Povilo parapijos kapinyną, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nullidė: Motina, Broliai, Seserys, Svogeris ir Gimines

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. YARds 1741.

VISIŠKAI LAISVAS

Tai S. Insullis, kuris federaliniam teisme išteisintas. Daugiau jis nebus traukiamas tieson už utilitės kompanijų griuvimą.

ZIEDAS 3,500 METŲ SENUMO

Smitson Institute yra ypatingas žiedas, daugiau kaip 3,500 metų senumo. Tą nepaprastą žiedą padovanojo Kinijos ministeris. Žiedas yra apie 10 colių diametre, vieną aštuontos dalis colio storumo. Žiedas palšos spalvos. Tas žiedas yra buvęs nuosavybė Ilano karalių kartos, kuri gyveno daugiau kaip 3,500 metų atgal.

Kuomet augstieji karaliaus valdininkai būdavo priimami audiencijon, jie turėdavę abi savo rankas sukisti į tą žiedą, kad nemojotų, kad pridutų ypatingos svarbos savo kalba.

Toks rankų mojavimas buvo priešingas ir karaliaus rūmų etiketai, dėl to rankų sukisimas į žiedą sykiu reiškė ir pagarbą valdovui. Prieš 50 metų žiedas atkastas grabvietėje, kur buvo palaidotas Ilano karalius.

KAUNAS. — Į Lietuvą buvo atvykęs lenkų ekonomistas ir kooperatininkas Leviekis. Jis čia aplankė didesnius kooperatyvus ir ekonom. įstaigas, buvo taip pat priimtas vietos lenkų.

MIKI MAUS TIKRAI YRA BUVĘS

Gardžiai pasijuokiamas iš šėlimio peliukščio Miki Maus nuotykių, dažnai matomų mūsų kinuose. Amerikos spauda patiekia žinių, kad peliukščis nėra dailininko fantazijos padaras, jis tikrai gyveno. Walt Disney, sugyventų piešinių autorius, laikraštiniškai papasakojo, kad jis, būdamas dar biednu piešėju, pietaudamas viename menkame restorane, dažnai matydavęs labai judrią peliukę. Kol restoranas būdavo tuščias, peliukė lindėdavosi po spinta. Bet kai tik ji pamatydavusi atėjusio restoranan svečio kojas, išlysdavusi iš savo urvo, pribėgdavosi prie stalo ir, atsistojęs ant paskutinių kojų, laukdavusi, kol nukris koks valgio trupinėlis.

Disney dažnai stebėdavęs juokingus peliukės judesius ir kai kartą jam pasiūlė paruošti sugyventų piešinių iš gyvulių gyvenimo projektą, jis tuoj atsiminė seną restoraninę pažintį. Po pusvalandžio gimė Miki Maus, stilizuota peliukė, plačiausiu, su didele nosim ir narsiais iki ausų.

Iš karto peliukė vadinosi Mortimeras; tai buvo nebilio filmo laikas. Pasuk, kai ekranas prabilo, Disney pavadinė jį Miki Maus. Nuo to momento peliukė pagarsėjo visame pasaulyje. K.

Beveik visi esame skaitę pasaką apie Robinsoną Crusoe, kuris, laivui nuskenkus, ilgai gyveno ant nežinomos salos ir turėjo visokių nuotykių. Ta pasaka turi tikro įvykio pagrindą. Toks dalykas teko pergyventi Aleksandrui Selkirkiui.

ui kada jis atsidūrė ant Juan Fernandez salos ir tenai gyveno 4 metus ir 4 mėnesius, iki buvo išgelbėtas.

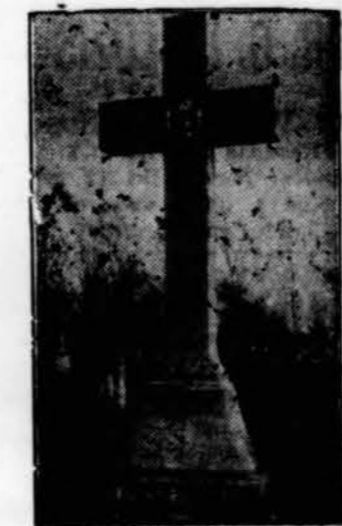

Bargenai

- Skalbiamos mašinos vertės \$50.00 po \$28.50
- Skalbiamą mašiną ir Prosijimo mašiną sykiu už \$49.50
- Prosijimo mašinos po \$29.00 ir aukščiau
- Vartoti Elektrikiniai Refrigeratoriai po \$35.00
- Nauji Elektrikiniai Refrigeratoriai po \$79.50
- 2 smotų Nauji Parlor Setai po \$29.00
- Philco Radios po \$16.00
- Gražios Radio kabinetuose po \$29.00
- Radios tubos po 35c 3 už \$1.00

Jos. F. Budrik, Inc. 3417 So. Halsted St. BUDRIK FURN. MART 3345-47 So. Halsted St. Tel. Boulevard 4705-8167

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai ankštesnės rūšies paminklų ir Grabnamų

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj

Suvirš 50 metų prityrimo

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus

Mes atlikome darbą daugelį žymenių Chicago Lietuvos.

527 N. WESTERN AVE. arti Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103 Chicago, Illinois.

ROSELLI BROTHERS, INC., PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Specialistai iškalime ir išdirbime visokių rūšių paminklų ir grabnamų. Mūsų šeima specializuoja šiame darbe per šešias kartas. Veskite paminklų reikalus teisiai su patiniais išdirbėjais.

MOUNT CARMEL KAPINĖSĖ

Vienas biokas į rytus nuo didžiojo vartų

HILLSIDE, ILLINOIS

Trys telefonai: Res. PENSACOLA 9011 BELMONT 3485 Office: HILLSIDE 2845 Vincent Roselli, secr.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

- J. Liulevičius 4092 Archer Ave. Phone LAFayette 3572
- S. P. Maziška 3319 Lituanica Ave. Phone YARds 1138
- A. Masalskis 3307 Lituanica Ave. Phone BOUlevard 4139
- A. Petkus 1410 So. 49th Ct., Cicero Phone Cicero 2109
- J. F. Radžius 668 West 18th Street Phone CANal 6174
- S. M. Skudas 718 West 18th Street Phone MONroe 3377
- Chas. Syrewicze 1344 So. 50th Ave., Cicero Phone Cicero 294
- I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone BOUlevard 5203
- J. F. Eudeikis 4605-07 So. Hermitage Ave. Phone YARds 1741-1742
- Lachawicz ir Sunus 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Cicero 5927

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ YARds 1741-1742 J. F. EUDEIKIS

Jau Galima Išigyti Naują Maldaknygę Ir Pamaldų Vadovėlius

Ši nauja maldaknygė yra nedidelė, 256 pusl., gražiai išleista, patogi neštis, talpina visas reikalingiausias maldas, litanijas ir giesmes. Pagaminome Lietuvių Kunigų Draugija, pamaldų subendrinimui visose lietuvių bažnyčiose Amerikoje. Išleido Tėvų Marijonų Vienuolija.

Kaina audekliniais viršais 65c; paauskuotais kraštais 75c; odiniais viršeliais \$1.25. Užsakymus siųsti adresu:

"DRAUGO" KNYGYNAS

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

VIETINĖS ŽINIOS

RENGIA BANKIETĄ

ADV. JOSEPH J. GRISH

apylinkė ir su savo šeima apsigyveno adresu 6515 South Rockwell St. Jis turi sūnus: Teodorą ir Juozuką ir dukterą Ritą.

Kovo mėnesį, šių metų, Illinois legislatoron įnešus bilių suvaržyti ateivių teises, adv. Grish pirmas pakėlė protestą. Su L. R. K. V. V. Konferencijos, Amerikos Lietuvių Advokatų draugijos ir Marquette Park L. A. Piliiečių klubo pagalba, bilius sulaukymas ir drastiški jo paragrafai išmesti. Gera būtų, kad tas bilius visiškai būtų atmetas.

Adv. Grišius taip pat priklauso L. R. K. S. A. 85 kuopai, Kolumbo Vyčių (4-to laipsnio) ir American, Illinois State of Chicago Bar Association, taipgi yra vice pirmininkas Lietuvių Amerikos Advokatų Draugijos.

Į bankieto programą yra pakviesti: L. Šimutis, pirm. L. R. K. S. A. ir "Draugo" redakt., toastmasteriu, kun. A. P. Baltutis, kun. H. J. Vaičiūnas, Lietuvos konsulas A. Kalvaitis, teisėjai John C. Lewe ir Michael G. Kasper, advokatai Edward J. Warren, John B. Borden, Rudolph A. Vassalle, Charles P. Kal, Michael J. Flynn, County klerkas ir John E. Egan, aldermonas 13 wardo, dr. J. J. Simonaitis, A. Vanagaitis, Charles A. Beacham, John D. Simans, Ona Burtrum ir klubo pirm. A. J. Malinskas.

Vargonininkas B. Janušauskas su ponia Janušauskiene ir choristais išpildys muzikalią programą.

S. Stoškus yra bankieto rengimo komisijos pirmininkas ir, su pagalba Akademijos Rėmimo komiteto, su ponia Janušauskiene ir choristais išpildys muzikalią programą.

S. Stoškus yra bankieto rengimo komisijos pirmininkas ir, su pagalba Akademijos Rėmimo komiteto, su ponia Janušauskiene ir choristais išpildys muzikalią programą.

AKIŲ GYDYTOJAI:

DR. VAITUSE, OPT.

LIETUVIS OPTOMETRICALLY AKIŲ SPECIALISTAS

Patengvins akių įtempimą, kuris eina priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karkščių, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Pritaikoma teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrine parodančia mažiausias klaidas. Specialūs atyda atkreipti mokyklos vaikus. Kreivus akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso telefonas: BOULEVARD 7820. Namų tel. PROSPECT 1930.

KĄ TIK ATSPAUDINTI TRYS NAUJI GIESMYNĖLIAI

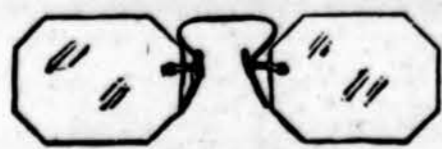
1 — NAUJAS GIESMYNĖLIS — (Pirmoji Dalis) .50 Adventinės ir Kalėdinės giesmės. Žodžius ir melodijas parašė — Seirijų Juozas — harm. Juozas Zilevičius.

2 — NAUJAS GIESMYNĖLIS (Trečioji dalis A) .25 Gegužės mėnesio giesmės. Žodžius ir melodijas parašė Seirijų Juozas — harm. Aleks. Kačanauskas.

3 — NAUJAS GIESMYNĖLIS (Trečioji dalis B) .15 švenčiausio Sakramento giesmės. Žodžius ir melodijas parašė Seirijų Juozas — harm. Aleks. Kačanauskas. Siųskite savo užsakymus į "DRAUGO" Knygynas 2334 So. Oakley Avenue, Chicago Illinois arba pas autorių REV. J. ZYDANAVICIUS 260 Main Street

25 METŲ PRITYRIMO

Pritaikyme akinių dėl visoikių akių. Ekspertas tyrimo akių ir pritaikymo akinių

DR. JOHN SMETANA

OPTOMETRISTAS 1801 S. ASHLAND AVENUE Platt Bldg., kamp. 18 st. 2 aukštas. Pastebėkit mano iškasbas Valandos nuo 9:30 ryto iki 12 v. Popiet nuo 1:30 iki 8:00 val. vakaro. Nedėliomis nėra skirtų valandų. Room 8. Phone CANal 0523

NAUJAS PROFESIJONALAS

Dr. Juozas Kaminskas birželio 7 dieną baigė Illinois College of Medicine.

Birž. 9 d., tėvų namuose, kur randasi tėvo vedama bučernė, įvyko pagerbimas. Svečių dalyvavo apie 100. Visi sveikino d-rą Juozą, sykiu ir tėvus, kurie davė galimybes sūnui pasiekti tikslą.

Kaminskų Juozukas dar lankydams Aušros Vartų parapijos mokyklą visuomet buvo tykus, kuklus, nuolaidus, įsigilinęs į mokslą. Retai kada

Teatrališkas klubas "Lietuva" laikė susirinkimą birž. 11 d. pas B. Šuipiūtę. E. Kareivienė ir O. Parkauskienė išdavė raportą nuo kaulinkais žaidimo pramogos. Nutarta su rengti maudymosi pramogą.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI: LIETUVIAI DAKTARAI:

Ofiso Phone Res. and Office PROSPECT 1028 2359 So. Leavitt St. CANal 0706
DR. J. J. KOWARSKAS
PHYSICIAN and SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

Ofiso Valandos Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėliomis pagal sutartį Ofiso telefonas: BOULEVARD 7820 Namų tel. PROSPECT 1930
DR. STRIKOLIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave.

Tel. BOULEVARD 7042
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 9 vakare Seređoj pagal sutartį

Ofiso Tel.: PROSPECT 6376 Rez. Tel.: HEMlock 6141
DR. J. RUSSELL
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
2500 W. 63rd St.
Ofiso val.: 2 iki 4 ir 6:30 iki 8:30 Seređomis ir nedėliomis pagal sutartį Rez. 2515 W. 69th St. Pagal sutartį.

Tel. Ofiso BOULEVARD 5912-14 Rez. VICTORY 2545
DR. A. J. BERTASH
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

ĮVAIRIŲ DAKTARAI:

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
3 lubos CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 3 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dienų. Telefonas MIDway 2880

matei jį žaidžiant. Mokslas jam sekėsi. Baigęs parapijos mokyklą, įstojo į St. Ignato kolegiją, vėliau lankė Loyola universitetą ir jaunas, vos 24 metų amžiaus, atsiėkė tikslą.

Dr. Juozas Kaminskas yra pliusas neskaitlingam lietuvių katalikų inteligentų - profesionalų būreliui, sykiu ir Amerikos lietuvių katalikų visuomenei. Rap.

TOWN OF LAKE ŽINELĖS

Marijonų Kol. ir Sem. Rėmėjų 8 skyr. mėnesinis susirinkimas įvyko birž. 10 d. Nuo įvykusio apskričio išvažiavimo raportavo J. Gedvilas, kad padaryta gražas pelno.

Nusitarta važiuoti į apskričio pikniką, kuris įvyks birž. 23 d., Rūtos darže.

Apskričio išvažiavime, kuris įvyks liepos 4 d., nutarta turėti biznį, kaip ir praeitam išvažiavime. Komisijon įėjo: pirm. J. Lisauskis, J. Gedvilas, B. Ogentas, E. Gedvilienė, E. Ogentienė, O. Jurgaitienė, B. Kalvaitė, E. Ogentaitė.

Įnešta remti parapijos pikniką ir paskirta 3 dol. auka.

Teatrališkas klubas "Lietuva" laikė susirinkimą birž. 11 d. pas B. Šuipiūtę. E. Kareivienė ir O. Parkauskienė išdavė raportą nuo kaulinkais žaidimo pramogos. Nutarta su rengti maudymosi pramogą.

Valandos: Nuo 1-5 ir 7-9 kasdien. Rez. ir Ofiso Tel. — BOULEVARD 5031
DR. L. A. ZALESKA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
1720 West 47th Street
Tel. CANal 0257 Res. PROSPECT 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 SOUTH HALSTED STREET
Residencija 6608 No. Ardesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 9 popiet 6 iki 8 v. vakaro

Tel. CANal 6122
DR. G. I. BLOZIS
DENTISTAS
2201 W. Cermak Road (Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto Nuo 1 iki 8 vakaro Seređoj pagal sutartį

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1-3 ir 7-8 vak. Seređomis ir Nedėliomis pagal sutartį REZIDENCIA 6631 S. California Ave. Telefonas REPublic 7868

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 0036
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m. Nedėliomis pagal sutartį

DR. J. E. SIEDLINSKIS
Gydytojas ir Chirurgas
DR. V. E. SIEDLINSKIS
Dentistas
Gas X-Ray
4145 ARCHER AVE., Cor. Francisco
Tel. office Laf. 3650; res Virg. 0669

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YARDs 0944
Res. Tel. FLAMs 2400
Valandos:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. v. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

Komisijon išrinkta: B. Šuipiūtė, S. Bartkaitė, J. Makaraitė, E. Ogentaitė. Kadangi senasai kasininkas neturi galimybes lankyti susirinkimus, kad palaikytų tvarką, kasininku išrinktas d-ras C. Z. Vezelis.

Po susirinkimo B. Šuipiūtė su mamyte visus gražiai pavaišino.

Kitas susirinkimas įvyks liepos 9 d. pas J. Makaraitę. M

JONINIŲ PAMINĖJIMAS

Lietuvoje yra paprotys minėti Jonines. Ta proga būna sukurtas laužas. Aplink jaunimas dainuoja lietuviškas dainas ir šoka tautinius šokius. Kiti apšėd aplink ugnį linksmai traukia liaudies daineles.

Daug metų praėjo, kaip mūsų tėveliai yra dalyvavę tokiam paminėjime. Bet liepos 4 d. minėsime Jonines Vytauto darže, kur ruošiamas "L. Vyčių Diena".

Saulėi nusileidus bus sukurta didelė ugnis. Jauni šoks aplink ugnį pritariant armonikų orkestrai. Kiti dalyvaus

PARSIDUODA

Parsiduoda Tavern su miestu laisniu. Biznis gerai išdirbta, geroji vietoj. Parduosiu pigiai. Atsiskaukite greitai.
4932 West 14th Street Cicero, Ill.

7 kambarių moderniška mūrinė rezidencija 4 karų garažas 50 pėdų lotas. 3134 N. Keating Ave.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. LAFayette 7650
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4140 Archer Avenue
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakarė Res. 2136 W. 24th St. Tel. CANal 0402

Ofiso: Tel. LAFayette 4017 Res. Tel. HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 ARCHER AVE.
Ofiso valandos: 2-4 ir 6-8 val. vak. Residencijos Ofisas: 2656 W. 69th St. Valandos: 10-12 ir 8-9 val. vak. Seređomis ir Nedėliomis pagal sutartį

DR. P. ATKOČIUNAS
DENTISTAS
1446 SO. 49th CT., CICERO, ILL. Utar., Ketr., ir Pšt. 10-9 val. 8147 SO. HALSTED ST., CHICAGO Paned., Seređ. ir Subat. 2-9 val.

Ofiso Tel. HEMlock 4848 Res. Tel. GROvehill 0617 6924 S. TALMAN AVE.
DR. J. J. SIMONAITIS
2423 W. MARQUETTE ROAD
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketr. ir Nedėliomis susitarus

Dienomis Tel. LAFayette 5793 Naktimis Tel. CANal 0402
DR. A. J. JAVOIS
Ofiso: 2643 W. 47th Street Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak. Nedėlioje pagal sutartį

Tel. LAFayette 3057
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3051 West 43rd Street (Prie Archer Ave. netoli Kozdie) Valandos: nuo 2 iki 8 val. vakaro Seređomis ir nedėliomis pagal sutartį

Tel. LAFayette 3051
DR. A. J. MANIKAS
Gydytojas ir Chirurgas OFISAS IR REZ. 2519 West 43rd Street Valandos: Nuo 9 iki 10 rėtais — 1 iki 3 popiet — 6 iki 8:30 vakara. Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 p.p.

bandrame dainavime lietuviškų liaudies dainų.

Šis Joninių paminėjimas yra tikrai dalis tos dienos programo. Bus sporto rungtynės tarp visų parapijų jaunųjų; bus gražas dainų programos, kuriam dalyvaus pagarsėjęs L. V. "Dainos" choras. Bus leidžiama įvairūs fajervorkai. Bus dvi šokių platformos: vie na lietuviškiems šokiams ir daug kitų siurpryzų.

Tad visi traukim Vytauto daržan liepos 4 dalyvauti L. Vyčių Dienoj. M. B

AL SMITH GINA VYRIAU-SIAJŲ TEISMA

Būdamas Chicagoj Al Smith kalbėjo American Liberty League susirinkime. Jo prkalba daug pasitenkino respublikonai. Jis gynė vyriau-

siojo teismo sprendimą NRA reikalui. Sakė, kad atskirų valstybių teisės turi būt neliečiamos. Už NRA jis kaltino ne tiek prezidentą, kiek kongresą, kuris be atodairos praveda įvairius kenksmingus kraštui įstatymus.

NUTRAUKTAS ČAKO KARAS

BUENOS AIRES, birž. 15. — Bolivijos karas su Paragvajumi dėl Čako teritorijos pagaliau nutrauktas.

Karas tęsė apie trejus metus. Zuvo daugiau kaip 100,000 kareivių.

TASKENTAS, birž. 16. — Iš Uzbeko sovietų respublikos komunistų partijos pašalinta apie 26 nuošimčiai narių už įvairius nusikaltimus.

CLASSIFIED

AUTOMOBILES AUTOMOBILES

EMIL DENEMARK INC.

Vartotų Karų Bargenai

GAUTI MAINAIS ANT NAUJŲ BUICK IR PONTIAC KARŲ

CADILLAC '32, 5 Sedan, 6 drat. ratal	\$825
BUICK '35, 5 Sedan, Trunk, garant.	\$825
BUICK '34, 5 Sedan 57, kaip naujas	\$795
BUICK '35, 5 Sedan, garant.	\$745
CADILLAC '30, 7 Sedan, V-16, Tobulus	\$745
PONTIAC '35, 5 Sedan, DeLuxe modelis	\$695
PONTIAC '35, 5 Sedan, 6 cylind.	\$695
BUICK '34, 5 Sedan, Trunk	\$695
BUICK '33, 5 Sedan 47, kaip naujas	\$695
CADILLAC '31, 7 Sedan, 6 drat. ratal	\$675
BUICK '34, 5 Sedan, tubulas karas	\$675
FORD '35, 5 Sedan DeLuxe	Specialai
PONTIAC '34, 5 Sedan De Luxe	\$595
BUICK '32, 5 Sedan 57, pirmos rėškes	\$595
CADILLAC '31, 5 Sedan, 6 drat. ratal	\$495
LA SALLE '31, 5 Sedan, labai puikus	\$445
CADILLAC '30, 5 Sedanette, Fleetwood	\$395
PIERCE '30, 5 Phaeton, Pilkas, Tobulus	\$395
PACKARD '31, 7 Sedan, Custom Built	\$395
LA SALLE '31, 5 Coupe, geram stovy	\$395
BUICK '30, 5 Sedan 67, O. K.	\$325
CHRYSLER '31, 2 Conv. Coupe, Rumble seat	\$295
LINCOLN '30, 5 Sedan, labai puikus karas	\$295
PACKARD '30, 5 Sedan, Light 8	\$295
PACKARD '30, 2 Conv. Coupe, Gražas	\$295
CADILLAC '29, 5 Sedan, geram stovy	\$295
BUICK '30, 5 Sedan 61, svarus	\$225
CHEVROLET '31, 2 Coupe, 6 drat. ratal	\$225
CHRYSLER '29, 7 Sedan, 6 drat. ratal	\$195
FORD '31, 2 Coupe, geroj tvarkoj	\$195
GRAHAM '32, 5 Sedan, bargenas	\$195
LA SALLE '29, 5 Sedan, žema kalna	\$195
CADILLAC '28, 5 Coupe, geram stovy	\$195
OAKLAND '30, 5 Sedan, gražiam stovy	\$175
PACKARD '28, 7 Sedan, Light 8	\$175
FORD '30, 5 Sedan, pigial	\$145
CADILLAC '28, 5 Sedan, bargenas	\$125
CADILLAC '28, 7 Sedan, sugaukite	\$125
NASH '29, 5 Sedan, žema kalna	\$125
BUICK '28, 5 Brougham, eina O. K.	\$ 95
BUICK '28, 5 Sedan, žemai apkalnuotas	\$ 95
ESSEX '29, 5 Sedan, pigial	\$ 85
BUICK '27, 5 Sedan, pigial	\$ 65
BUICK '27, 5 Sedan, kalnuotas parduo	\$ 65
STUDEBAKER '29, 5 Sedan	\$ 35

Jūsų dabartinis karas priimamas už rankpinigius, balansą lengvais išmokėjimais
3860 Ogden Ave. - Chicago Crawford 4100

LIETUVIAI ADVOKATAI:

Telephone Boulevard 2800
Joseph J. Grish
ADVOKATAS IR PATARĖJAS
4631 SO. ASHLAND AVE.
Res. 6515 S. Rockwell St.
Phone REPublic 9723 CHICAGO

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (West 22nd St.)
(Metropolitan State Bank name) Valandos kasdien nuo 9 iki 5 Panedėlio, Seređos ir Pėntnyčios vakarais 6 iki 9 Telefonas CANal 1175

NAMAI: 6459 S. Rockwell St. Telefonas REPublic 6600

Rez. 1460 No. Paulina St. Phone ARMitage 0590
FERDINAND PETRAITIS
LIETUVIS ADVOKATAS
Suite 1009 — FRANKLIN 6990
188 W. Randolph St. Chicago

REAL ESTATE
Skolinam pinigų ant įsų morkėčių, bonų, algos ir namų. Taipgi perkam, parduodam — mainom morkėčius, bonus, namus, ūkes ir biznius. Turim apdraudus departamenta. Vienas Notaras.
J. NAMON COMPANY
6755 South Western Avenue

INSURANCE
NOTARY PUBLIC
PERKAM LIETUVISKUS BONUS

REAL ESTATE - SIUNCIAM PINGIUS I LIETUVĄ LAIVAKORČŲ AGENTŲ
Reikalaujam 100 namų už cash. 2 fl. — 4 kamb., 2 fl. — 5 kamb., Brighton Park ir Marquette Park.
2608 WEST 47th STREET
Tel. LAFayette 1083